

Barbara Przychodzeń

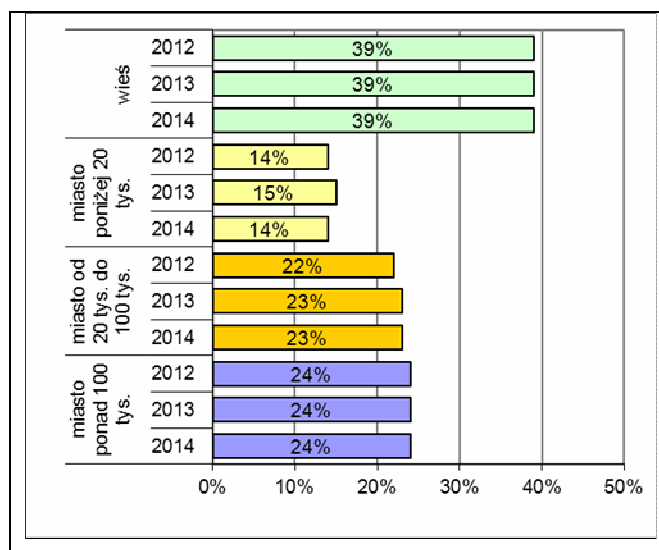
Analiza wyników sprawdzianu w województwie pomorskim latach 2012-2014

W niniejszym opracowaniu porównano uzyskane w województwie pomorskim wyniki zdających, którzy rozwiązywali zadania z zestawów standardowych, w latach 2012-2014, z wynikami uzyskanymi w kraju.

1. Populacja zdających sprawdzian

Do sprawdzianu w województwie pomorskim przystąpiło w 2012 roku – 22 175 uczniów, w 2013 roku – 21 610, a w 2014 roku – 21 472 uczniów. W porównaniu z rokiem 2012 w roku 2014 populacja zdających sprawdzian zmalała o 703 uczniów.

Na rysunku 1. przedstawiono odsetek uczniów przystępujących do sprawdzianu w latach 2012-2014 w zależności od lokalizacji szkół. Najwięcej zdających (około 39%) uczęszczało do szkół podstawowych usytuowanych na wsiach.

Rysunek 1. Odsetek uczniów przystępujących w województwie pomorskim do sprawdzianu w latach 2012-2014 z uwzględnieniem lokalizacji szkół

1. Komunikowanie wyników sprawdzianu

Wyniki sprawdzianu wyrażane są w **punktach lub w skali procentowej**. W danym roku możemy porównywać wyniki w województwie pomorskim z wynikami w kraju, natomiast porównanie wyników w różnych latach umożliwiają skale znormalizowane. W systemie egzaminów zewnętrznych do porównania wyników zdających na przestrzeni lat wykorzystuje się **dziewięciostopniową skalę staninową**. Przedziały punktowe odpowiadające poszczególnym staninom ustala każdego roku Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników zdających w kraju. Opis tej skali oraz przedziały punktowe wyników odpowiadające kolejnym stopniom skali dla sprawdzianu w latach 2012-2014 przedstawia tabela 1.

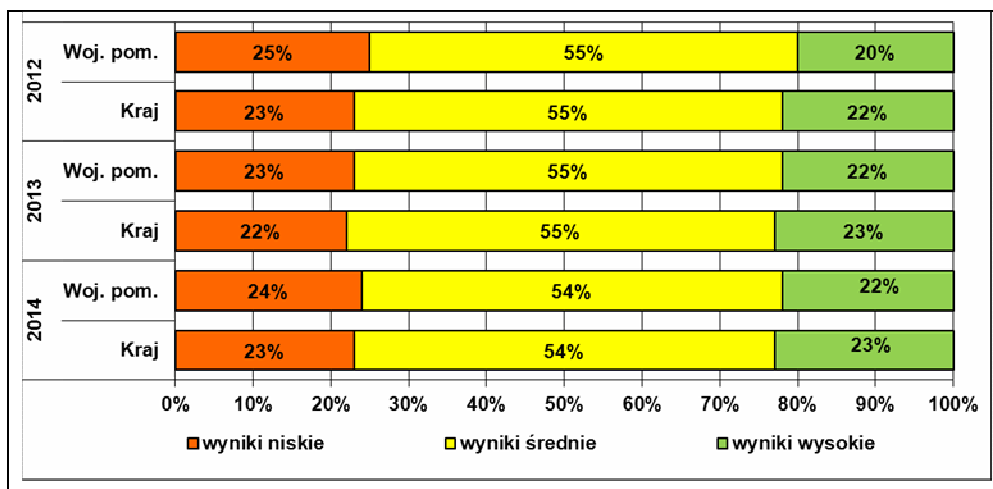
Tabela 1. Skala staninowa

Numer stanina	Procent wyników	Nazwa stanina	Przedziały punktowe wyników zdających			Nazwa wyników
			2012	2013	2014	
1	4%	najniższy	0-9	0-9	0-10	wyniki niskie
2	7%	bardzo niski	10-12	10-12	11-14	
3	12%	niski	13-16	13-16	15-19	
4	17%	niżej średni	17-20	17-21	20-24	wyniki średnie
5	20%	średni	21-25	22-27	25-29	
6	17%	wyżej średni	26-29	28-31	30-32	
7	12%	wysoki	30-32	32-35	33-35	wyniki wysokie
8	7%	bardzo wysoki	33-35	36-37	36-37	
9	4%	najwyższy	36-40	38-40	38-40	

1. Rozkłady wyników sprawdzianu w województwie pomorskim i w kraju

W latach 2012-2014 w województwie pomorskim występuje większy niż w kraju odsetek uczniów o **wynikach niskich**. Różnica ta wynosi 2 punkty procentowe w 2012 roku, a w 2013 i 2014 roku różnica zmniejszyła się – wyniosła 1 punkt procentowy (rysunek 2).

Odsetek uczniów o **wynikach wysokich** w województwie w porównaniu z odsetkiem analogicznej grupy w kraju jest mniejszy o około 2 punkty procentowe w 2012 roku, a w 2013 i w 2014 roku różnica ta uległa zmniejszeniu do 1 punktu procentowego.

Rysunek 2. Rozkład liczebności wyników zdających sprawdzian w latach 2012-2014 w województwie pomorskim i w kraju w strefach wyników niskich, średnich i wysokich

2. Wyniki sprawdzianu w województwie pomorskim i w kraju z uwzględnieniem lokalizacji szkół

W latach 2012-2014 statystyczny zdający sprawdzian z województwa pomorskiego uzyskał wynik niższy od wyniku swojego rówieśnika w kraju o 1 punkt procentowy.

W tabeli 2. zestawiono różnice między wynikami zdających sprawdzian w danej grupie szkół w województwie pomorskim a wynikami zdających w kraju. Największe różnice między

przedstawionymi wynikami zdających wystąpiły w grupie zdających ze szkół wiejskich i z miast do 20 tysięcy mieszkańców. W 2014 roku zdający z miast od 20 do 100 tysięcy uzyskali wynik porównywany ze swoimi rówieśnikami z takich samych miast w kraju.

Tabela 2. Różnice między wynikami zdających sprawdzian w danej grupie szkół w województwie kujawsko-pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

Rok	Zdający ze szkół				Ogół zdających
	wiejskich	w miastach do 20 tys.	w miastach od 20 tys. do 100 tys.	w miastach ponad 100 tys.	
2012	-3	-1	-1	1	-1
2013	-3	-2	-1	2	-1
2014	-3	-3	0	2	--1

W latach 2012-2013 szóstoklasiści ze szkół wiejskich w województwie pomorskim uzyskali wyniki niższe od wyników szóstoklasistów ze szkół wielkomiejskich o 12 punktów procentowych, a w 2014 roku – o 13 punktów procentowych. W kraju zauważa się mniejsze niż w województwie różnice między tymi wynikami we wszystkich latach (tabela 3.).

Tabela 3. Różnica między wynikami zdających sprawdzian ze szkół wiejskich a wynikami zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy w województwie pomorskim i w kraju (w punktach procentowych)

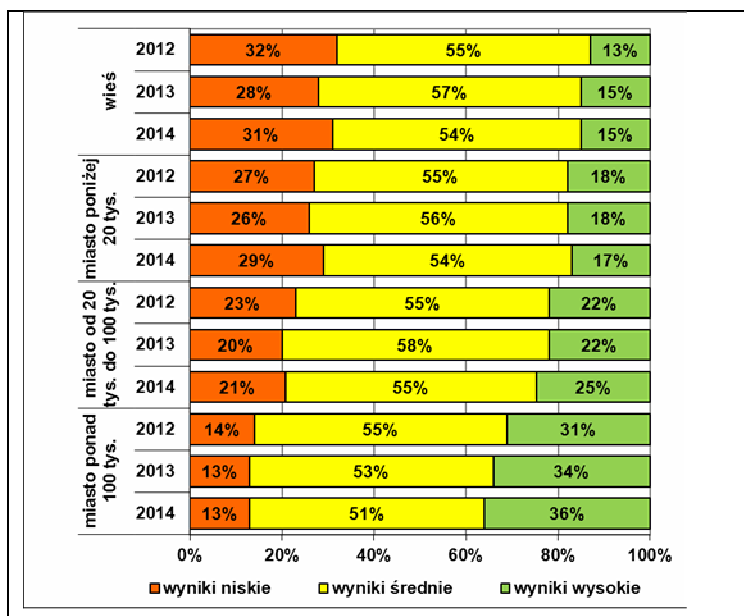
Rok	Województwo pomorskie			Kraj		
	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku	Wynik średni zdających ze szkół		Różnica wyniku
	wiejskich	w miastach ponad 100 tys.		wiejskich	w miastach ponad 100 tys.	
2012	51%	63%	-12	54%	62%	-8
2013	55%	67%	-12	58%	65%	-7
2014	59%	72%	-13	62%	70%	-8

W województwie pomorskim występuje większe niż w kraju **zjawisko polaryzacji** wyników uczniów ze sprawdzianu związane z lokalizacją szkoły.

3. Rozkłady wyników sprawdzianu w województwie pomorskim z uwzględnieniem lokalizacji szkół.

Analiza wyników sprawdzianu wskazuje na zróżnicowanie osiągnięć uczniów w zależności od położenia szkoły.

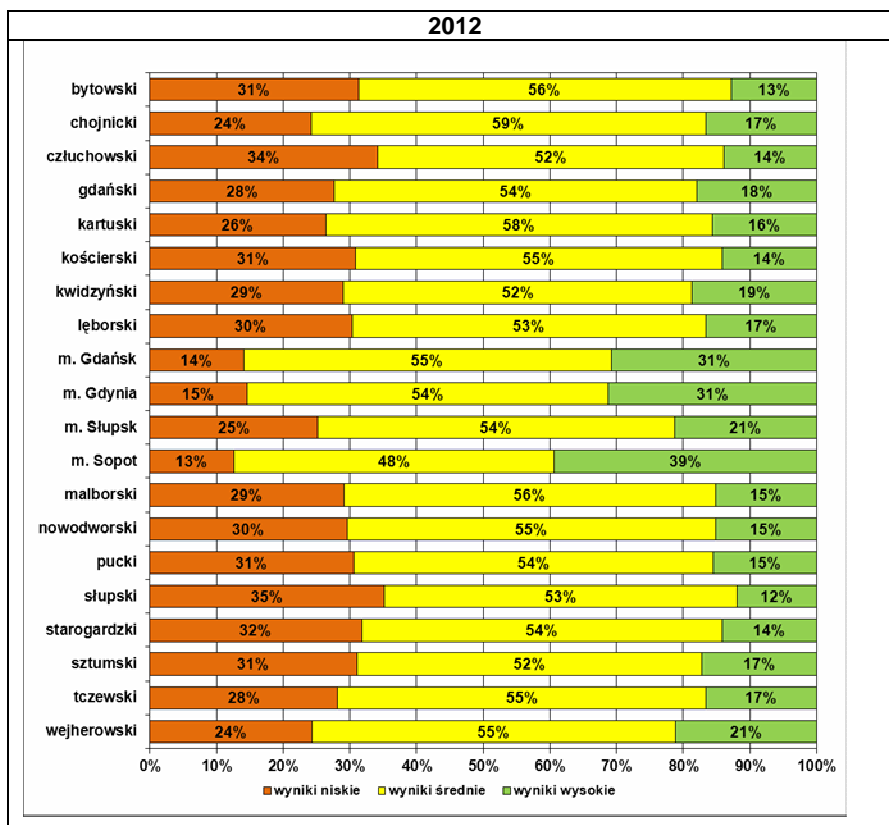
W 2014 roku w porównaniu do 2013 roku wzrósł odsetek uczniów uzyskujących niskie wyniki ze sprawdzianu w każdej z warstw wyróżnionych ze względu na lokalizację szkoły z wyjątkiem zdających z miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy (rysunek 3). Na podstawie analizy rozkładu wyników zdających z uwzględnieniem lokalizacji szkoły można stwierdzić, że najwięcej zdających ze szkół wiejskich i z miast nieprzekraczających 20 tysięcy mieszkańców uzyskuje ze sprawdzianu wyniki niskie. W miastach od 20 tysięcy do 100 tysięcy mieszkańców i w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców systematycznie wzrasta odsetek uczniów o wynikach wysokich.

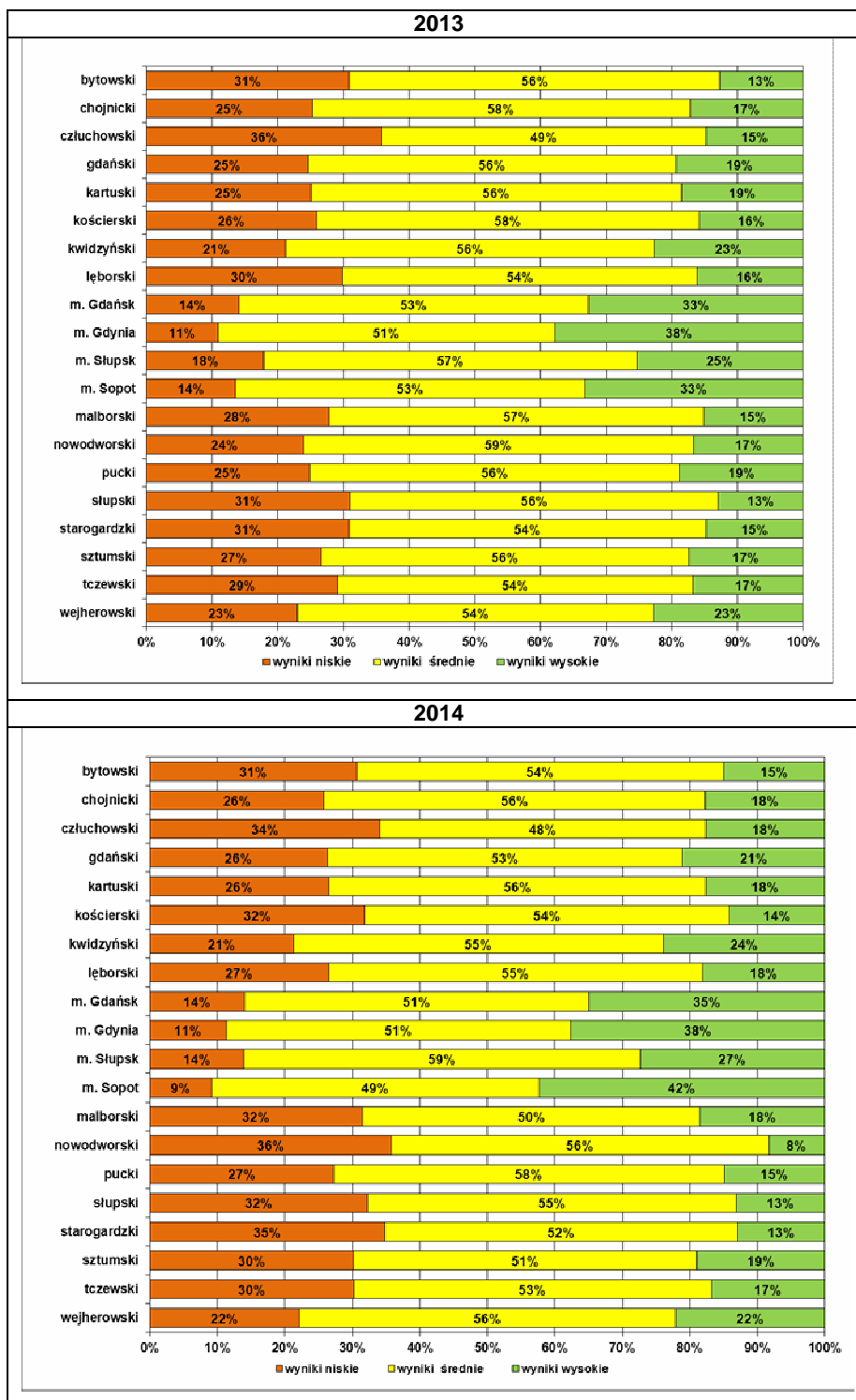

Rysunek 3. Rozkład liczebności wyników zdających sprawdzian w latach 2012-2014 w województwie pomorskim z uwzględnieniem lokalizacji szkół

4. Rozkłady wyników sprawdzianu w powiatach województwa pomorskiego

Analizując rozkłady liczebności wyników zdających w poszczególnych powiatach województwa pomorskiego w latach 2012-2014, dostrzega się duże zróżnicowanie odsetka uczniów zarówno o wynikach niskich, średnich, jak i wysokich. Można, przypatrując się rozkładom wyników w danym powiecie, obserwować tendencje związane z różnicowaniem się wyników na przestrzeni trzech lat (rysunek 4).

Rysunek 4. Rozkład liczebności wyników zdających sprawdzian w latach 2012-2014 w powiatach województwa pomorskiego

W latach 2012-2014 obserwuje się w powiatach zwiększanie różnicy między najmniejszym a największym odsetkiem uczniów z **wynikami niskimi**. Różnica ta wynosiła:

- w 2012 roku około 22 punkty procentowe (od 13% w Sopocie do 35% w powiecie ślupskim)
- w 2013 roku około 25 punktów procentowych (od 11% w Gdyni do 36% w powiecie człuchowskim)

- w 2014 roku około 27 punktów procentowych (od 9% w Sopocie do 36% w powiecie nowodworskim)

Jeszcze większe zróżnicowanie występuje w strefie **wyników wysokich**. Różnica między największym a najmniejszym odsetkiem uczniów z wynikami wysokimi wyniosła:

- w 2012 roku około 27 punktów procentowych (od 39% w Sopocie do 12% w powiecie słupskim)
- w 2013 roku około 25 punktów procentowych (od 38% w Gdyni do 13% w powiatach bytowskim i słupskim)
- w 2014 roku około 34 punkty procentowe (od 42% w Sopocie do 8% w powiecie nowodworskim).

Podsumowanie

- Średnie wyniki zdających sprawdzian w województwie pomorskim ogółem oraz zdających ze szkół wiejskich i zdających z małych miast są niższe od średnich wyników zdających w kraju. Zdający z szkół wielkomiejskich uzyskują wyniki wyższe od zdających z analogicznej grupy szkół w kraju.
- Między wynikami zdających ze szkół wiejskich a wynikami zdających ze szkół wielkomiejskich utrzymuje się w województwie pomorskim większy niż w kraju rozstęp wyników, który świadczy o większym zróżnicowaniu osiągnięć tych uczniów.
- W województwie pomorskim w szkołach zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców obserwuje się wzrost odsetka uczniów o wynikach wysokich.

Szczegółowe informacje o osiągnięciach uczniów będą opisane w sprawozdaniu ze sprawdzianu w 2014 roku, które zostanie zamieszczone na stronie internetowej komisji.

W 2014 roku po raz ostatni został przeprowadzony sprawdzian według dotychczasowej formuły. Od 2015 roku sprawdzian będzie przeprowadzany według nowych zasad.

Literatura:

1. *Osiągnięcia szóstoklasistów w 2012 roku oraz Osiągnięcia szóstoklasistów w 2013 roku*, Centralna Komisja Egzaminacyjna (www.cke.edu.pl)
2. *Sprawozdanie ze sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2012 roku w szóstych klasach szkół podstawowych na terenie województwa pomorskiego oraz Sprawozdanie ze sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2013 roku w szóstych klasach szkół podstawowych na terenie województwa pomorskiego* Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (www.oke.gda.pl)
3. Wstępna informacja o wynikach sprawdzianu w 2014 roku – zestawienie ogólnopolskie, Centralna Komisja Egzaminacyjna (www.cke.edu.pl)
4. Wstępna informacja o wynikach sprawdzianu w 2014 roku – zestawienie dla województwa kujawsko-pomorskiego, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (www.oke.gda.pl)